

Datum: Rijeka, 25. rujna 2025.

Kolegij: Zdravstvena njega bolesnika s astmom

Voditelj: Doc.dr.sc. Kata Ivanišević

e-mail voditelja: kata.ivanisevic@uniri.hr

Katedra: Katedra za sestrinstvo

Studij: Prijediplomski sveučilišni studiji - Sestrinstvo izvanredni

Godina studija: 2

Akadska godina: 2025./2026.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij Zdravstvena njega bolesnika s astmom je izborni kolegij na drugoj godini preddiplomskog stručnog studija sestrinstva. Sastoji se od 15 sati predavanja i 15 sati vježbi, ukupno 30 sati (2 ECTS). Kolegij se održava u predavaonicama Veleučilišta u Karlovcu, na Službi za internu medicinu Opće bolnice Karlovac – Odjel za pulmologiju te na Odjelu za pedijatriju Opće bolnice Karlovac.

Cilj kolegija je upoznati studente s procesom sestrinske skrbi u zbrinjavanju pacijenta oboljelog od astme i njegovih potreba kao i upoznati studente sa sestrinskim dijagnozama i sestrinsko-medicinskim problemima takvih bolesnika. Stečeno znanje treba omogućiti studentima razumijevanje načela rada i potreba pacijenta te pružiti osnove na kojima će se razvijati daljnje znanje i vještine u sestrinskoj praksi.

Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon uspješno završenog predmeta, student/-ica će moći:

- opisati, objasniti i primijeniti proces zdravstvene njege bolesnika s astmom
 - procijeniti stanje pacijenta, utvrditi potrebe za zdravstvenom njegom, prepoznati sestrinske dijagnoze i sestrinsko- medicinske probleme
 - znat će objasniti koje su zadaće medicinske sestre u dijagnostici astme
 - znat će demonstrirati pravilnu primjenu inhalacijskih lijekova za astmu
 - opisati način života bolesnika s astmom
 - objasniti psihičke posljedice bolesnika povezane s ograničenjima zbog astme.
- Svi ciljevi se odnose i na odrasle bolesnike i na djecu i adolescente

Popis obvezne ispitne literature:

Unesite tražene podatke

1. Global Initiative for Asthma. Global Strategy for Asthma Management and Prevention, 2019. Dostupno na: <https://ginasthma.org/wad/>
2. Tudorić N, Vrbica Z, Pavičić F i sur. Guidelines for diagnosis and management of asthma in adults of the Croatian Respiratory Society. Liječnički Vjesnik. 2007;129:315-21

3. Tudorić N, Plavec D, Kljajić-Turkalj M, Sušac A; Croation Medical Association. GINA guidelines in Croatia. Allergy 2002;57:556-7
4. Filipušić I, Horvat I, Lovrek Seničić M. Zdravstvena njega bolesnog djeteta i adolescenta. Zagreb: Medicinska naklada; 2020.

Popis dopunske literature:

Unesite tražene podatke

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

- 1-2: Što je astma? – studenti će biti upoznati s mehanizmom i uzrocima nastanka astme, najčešćim simptomima astme i podjelom astme po fenotipu
3-4: Dijagnosticiranje astme – studenti će biti upoznati s kompleksnom dijagnostikom astme te brojnim metodama i mogućnostima praćenja niza parametara na raznim razinama. Isto tako, shvatit će važnost uloge medicinske sestre u različitim dijagnostičkim postupcima
5-6: Liječenje astme – studenti će naučiti kako su inhalacijski kortikosteroidi temeljni lijekovi za liječenje astme, osvijestit će važnost redovnog uzimanja terapije, smanjenja tjelesne mase bolesnika i prestanka pušenja. Isto tako, upoznat će se sa sublingvalnom i supkutanom specifičnom imunoterapijom kao oblikom liječenja. Razumjet će zadaće medicinske sestre u edukaciji o pravilnom uzimanju lijekova kao i zadaće u liječenju bolesnika.
7-8: Pravilna primjena inhalacijske terapije – studenti će razumjeti važnost pravilne primjene inhalacijske terapije, bit će upoznati s različitim vrstama uređaja za inhalaciju i naučit će pravilnu tehniku uzimanja lijeka. Shvatit će važnost edukacije pacijenata u svakodnevnom radu.
9-10: Teška astma i liječenje teške astme – studenti će naučiti razlikovati vrste teške astme, znat će objasniti probleme loše kontrolirane astme, upoznat će se s načinima liječenja teške astme kao i biološkom terapijom u terapiji teške astme. U svemu će razumjeti zadaće stavljene pred medicinsku sestru koja radi s takvim bolesnikom.
11-12: Život s astmom, plućna rehabilitacija – studenti će znati objasniti „začarani krug zaduhe“, razumjet će pod kojim uvjetima se bolesnici s astmom mogu baviti sportom, naučit će što je astma uzrokovana naporom i koji su nemedikamentozni aspekti liječenja astme. Studenti će razumjeti važnost plućne rehabilitacije i bit će upoznati s vježbama disanja
13-14: Najčešće dijagnoze u procesu zdravstvene njege bolesnika s astmom, planovi zdravstvene njege – studenti će znati definirati najčešće sestrinske dijagnoze za oboljele od astme, definirati sestrinske intervencije za odabrane dijagnoze te evaluirati planove zdravstvene njege. Studenti će razumjeti važnost pravilnog odabira intervencija u astmatskom napadu i znat će prepoznati astmatski napad.
15: Psihičke posljedice ograničenja zbog astme – studenti će znati objasniti „začarani krug zaduhe i depresije“, povezanost između stresa i astme te između anksioznosti i astme. Studenti će shvatiti razloge zbog kojih se mlađe osobe mogu teže prilagođavati na bolest i njena obilježja, zašto to utječe na suradljivost u liječenju i kontrolu bolesti. Studenti će naučiti što je panični napad i zašto je povezan s astmom te kako si bolesnik može olakšati napad panike.

Popis seminara s pojašnjenjem:

Nije primjenjivo

Popis vježbi s pojašnjenjem:

Vježbe iz kolegija Zdravstvena njega bolesnika s astmom održavaju se na Odjelu za pulmologiju i na Odjelu za pedijatriju Opće bolnice Karlovac uz mentore. Tijekom vježbi studenti u praksi usvajaju znanja stečena na predavanjima koja su povezana s dijagnosticiranjem astme, pravilnom primjenom inhalacijske terapije i bolničkom skrbi oboljelog od astme.

Unesite tražene podatke

- V1 – Dijagnosticiranje astme
- V2 – Praćenje uspješnosti liječenja astme
- V3 – Pravilna tehnika uzimanja lijeka
- V4 – Vježbe disanja
- V5 – Bolničko liječenje djeteta s astmom
- V6 – Planiranje zdravstvene njge

Obveze studenata:

Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Obveze studenta spram kolegija odnose se na redovito pohađanje nastave koje je određeno prema Pravilniku o studiranju. Pohađanje kliničkih vježbi obaveza je u potpunoj satnici vježbi. Za evidenciju prisutnosti studenata na predavanjima/seminarima/vježbama koristiti će se potpisne liste.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Nakon predavanja i vježbi, kolegij završava pismenim ispitom. Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Ne postoji mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku.

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Eventualnu veću spriječenost od dogovorenog javiti na kontakt e- mail predavača te u dogovoru s predavačem nadoknaditi izostanak. Za evidenciju prisutnosti studenata na vježbama koristiti će se potpisne liste.

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2025./2026. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
16.12.2025.	Veleučilište u Karlovcu 08 – 19 sati			Sanja Bedić, univ.mag.med.techn.
17.12.2025.			Opća bolnica Karlovac 15-19 sati	Ivana Mrljak, bacc.med.techn Sanja Rogošić, bacc.med.techn
18.12.2025.			Opća bolnica Karlovac 9-13 sati	Ivana Mrljak, bacc.med.techn Sanja Rogošić, bacc.med.techn
19.12.2025.			Opća bolnica Karlovac 15-19 sati	Ivana Mrljak, bacc.med.techn Sanja Rogošić, bacc.med.techn

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Što je astma? Mehanizmi i uzroci nastanka astme, najčešći simptomi astme, podjela astme po fenotipu.	2	Veleučilište u Karlovcu
P2	Dijagnosticiranje astme Kompleksna dijagnostika astme (spirometrija + farmakodinamski test, frakcija ekshaliranog dišičnog oksida (FeNO), bronhoprovokacijski test metakolinom, prick kožni alergološki testovi, laboratorijski testovi (IgE ukupni i specifični, Dunger, ECP, eozinofili u sputumu, kloridi u znoju...) , brojne metode i mogućnosti praćenja niza parametara na raznim razinama; važnost zadaća medicinske sestre u različitim dijagnostičkim postupcima.	2	Veleučilište u Karlovcu
p3	Liječenje astme Inhalacijski kortikosteroidi kao temeljni lijekovi za liječenje astme, važnost redovnog uzimanja terapije, smanjenja tjelesne mase bolesnika i prestanka pušenja. Specifična imunoterapija (SCIT i SLIT).	2	Veleučilište u Karlovcu
P4	Pravilna primjena inhalacijske terapije – važnost pravilne primjene inhalacijske terapije, upoznavanje s različitim vrstama uređaja za inhalaciju; pravilna tehnika uzimanja lijeka; najčešće kritične pogreške pri uporabi inhalera; tehnika primjene MDI putem babyhaler komore (kod djece i volumatic komore (odrasli); važnost edukacije pacijenata u svakodnevnom radu.	2	Veleučilište u Karlovcu
P5	Teška astma i liječenje teške astme Vrste teške astme, problemi loše kontrolirane astme, načini liječenja teške astme; biološka terapija u terapiji teške astme; zadaće stavljene pred medicinsku sestru koja radi s takvim bolesnikom.	2	Veleučilište u Karlovcu
P6	Život s astmom, plućna rehabilitacija „začarani krug zaduhe“, uvjeti pod kojima se bolesnici s astmom mogu baviti sportom; astma uzrokovana naporom; nemedikamentozni aspekti liječenja astme; važnost plućne rehabilitacije; vježbe disanja.	2	Veleučilište u Karlovcu
P7	Najčešće dijagnoze u procesu zdravstvene njege bolesnika s astmom	2	Veleučilište u Karlovcu

	Planovi zdravstvene njege – najčešće sestrinske dijagnoze za oboljele od astme, sestrinske intervencije za odabrane dijagnoze te evaluacija planova zdravstvene njege; važnost pravilnog odabira intervencija u astmatskom napadu		
p8	Psihičke posljedice ograničenja zbog astme „Začarani krug zaduhe i depresije“, povezanost između stresa i astme te između anksioznosti i astme; razlozi zbog kojih se mlađe osobe mogu teže prilagođavati bolesti i njena obilježja; utjecaj na suradljivost u liječenju i kontrolu bolesti; panični napad i povezanost s astmom; olakšavanje napada panike.	1	Veleučilište u Karlovcu
Ukupan broj sati predavanja		15	

S	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
Ukupan broj sati seminara			

V	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
V1	Dijagnosticiranje astme: spirometrija + farmakodinamski test Praćenje tijeka uspješnosti liječenja astme – spirometrija, FeNO	3	Opća bolnica Karlovac
V2	Dijagnosticiranje astme: Bronhoprovokacijski test metakolinom, prick kožni alergološki testovi, laboratorijski testovi (IgE ukupni i specifični, ECP, Dunger, kloridi u znoju...) Pravilna tehnika uzimanja lijeka – primjena inhalacijske terapije za liječenje astme (MDI, DPI, turbuhaleri, novolizeri, handihaleri...+ pomagala: komorice (volumatik) za odrasle, babyhaler za djecu; Najčešće kritične pogreške prilikom korištenja.	6	Opća bolnica Karlovac

V3	Vježbe disanja – Buteyko disanje, abdominalno disanje Bolničko liječenje djeteta s astmom (kisik, antibiotici, kortikosteroidi, inhalacije...) Planiranje zdravstvene njege – izrada planova zdravstvene njege za oboljele od astme – odrasli i djeca	6	Opća bolnica Karlovac
	Ukupan broj sati vježbi	15	

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	15.01.2026.
2.	30.01.2026.
3.	13.02.2026.
4.	